

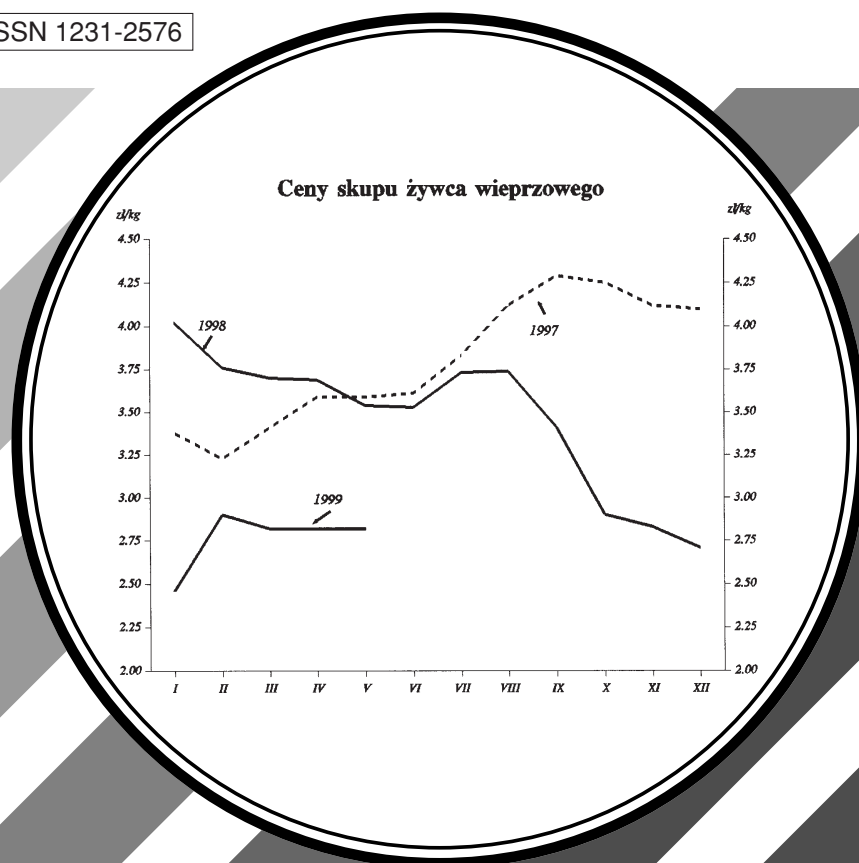

RYNEK MIĘSA

stan i perspektywy

ISSN 1231-2576

RAPORTY
RYNKOWE

MAJ 1999

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne
- II. Aktualny i przewidywany stan rynku wieprzowiny
- III. Aktualny i przewidywany stan rynku wołowiny
- IV. Aktualny i przewidywany stan rynku produktów owczarskich
- V. Działania ARR na rynku mięsa
- VI. Przetwórstwo mięsa
- VII. Ceny detaliczne i spożycie mięsa

**Przy publikowaniu całości lub fragmentów raportu oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Raport przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Jan Małkowski tel: 827-36-64

AUTORZY:

Jan Małkowski
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0 22) 827-36-64

Joanna Rembelska-Piekut
Agencja Rynku Rolnego
Tel.: (0 22) 623-24-68

Danuta Rycombel
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0 22) 826-50-31 wew. 616

Krystyna Świetlik
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0 22) 826-50-31 wew. 448

Roman Urban
Zakład Ekonomiki Przemysłu Spożywczego
Tel.: (0 22) 826-25-85

Danuta Zawadzka
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0 22) 826-50-31 wew. 448

Lucyna Mieszkowska
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0 22) 826-50-31 wew. 595

Raport zatwierdziła w dniu 11.05.1999 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Marian Brzóska (sekretarz), Tadeusz Chrościcki, Eugeniusz Gorzelak, Teresa Jabłońska-Urbaniak, Wojciech Józwiak,
Ryszard Kreft, Ewa Król-Pol, Jan Małkowski, Krzysztof Mateńko, Bożena Nowicka, Roman Urban, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejny raport wydany będzie w październiku 1999 r.

W serii Raporty Rynkowe w najbliższym czasie ukążą się:

1. Rynek zbóż /16/ • czerwiec 1999,
2. Rynek rzepaku /15/ • czerwiec 1999,
3. Rynek ziemi rolniczej /2/ • czerwiec 1999,
4. Rynek owoców i warzyw /14/ • lipiec 1999,
5. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa /16/ • wrzesień 1999,
6. Rynek pasz /6/ • październik 1999,
7. Rynek mięsa /17/ • październik 1999,
8. Rynek drobiu i jaj /16/ • październik 1999,
9. Rynek mleka /17/ • październik 1999,
10. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi /10/ • listopad 1999,
11. Rynek ziemniaka /16/ • listopad 1999,
12. Rynek cukru /16/ • listopad 1999.

REASUMPCJA

W 1998 roku produkcja żywca wieprzowego, wołowego i drobiowego w wadze bitej ciepłej (łącznie z tłuszczami, a bez podrobów) wyniosła 3000 tys. ton i była o 8% większa aniżeli w 1997 roku. Produkcja wieprzowiny zwiększyła się o 8, wołowiny o 3, a drobiu o 12%.

W 1999 roku ogólna produkcja tych trzech rodzajów mięsa będzie o 1% niższa niż w poprzednim roku, z tym że w I półroczu będzie ona jeszcze większa o 3%, a w II półroczu niższa o 5% niż w analogicznych okresach 1998 roku. Z dalszym kilkuprocentowym spadkiem produkcji mięsa, głównie wieprzowego będziemy mieć do czynienia w 2000 roku.

Ocenia się, że w I półroczu 1999 roku produkcja żywca wieprzowego w wbc będzie wyższa aniżeli w I półroczu o 6%. W II półroczu produkcja obniży się o 5%, a w I półroczu 2000 roku o około 10% w stosunku do analogicznych okresów sprzed roku. Załamanie produkcji trzody, a wcześniej pogłowia będzie konsekwencją załamania pod koniec lata ub.roku eksportu wieprzowiny i cen trzody oraz opłacalności jej chowu.

Z uwagi na wyższy poziom podaży trzody przewidywano, że w II półroczu 1998 roku jej ceny będą o kilkanaście procent niższe niż w II półroczu 1997 roku. Tymczasem ceny te spadły o kilkadziesiąt procent. W grudniu 1998 roku średnia cena skupu wyniosła 2,71, a w styczniu 1999 roku 2,46 zł/kg. Ceny te były niższe niż przed rokiem odpowiednio o 34 i 39%. Na tak niskie ceny producenci, poza protestami, zareagowali ograniczaniem chowu. W wyniku podjętej interwencji ceny skupu trzody podniosły się do poziomu 2,90 w lutym i 2,80 zł/kg w następnych miesiącach.

Interwencja z pewnością złagodziła tendencję ograniczania chowu, ale poziom cen jaki ukształtował się w jej wyniku był nadal nieopłacalny i nie powstrzymał producentów przed decyzjami ograniczającymi chów trzody. W końcu marca 1999 roku pogłowiu prosią było o 1,8, a loch prośnych

o 6,4% mniejsze niż rok temu. Znacznie więcej niż w ubiegłym roku było warchlaków i tuczników, które będą sukcesywnie sprzedawane w nadchodzących miesiącach. Przewiduje się, więc, że w końcu lipca 1999 roku pogłowie trzody będzie mniejsze niż w końcu lipca 1998 roku o 3-5% i wyniesie 18,2-18,6 mln sztuk.

Pogłowiu bydła już w czerwcu 1998 roku było niższe o 5% niż w 1997 roku i w 1999 roku zmniejszy się o dalsze ok. 5%. Spadek dotyczy pogłowia bydła rzeźnego, którego chów z roku na rok stawał się coraz mniej opłacalny. Ceny tego bydła od 1995 roku utrzymywały się do niedawna mniej więcej na tym samym poziomie, a realnie sukcesywnie malały, ponieważ produkcja wołowiny znacznie przewyższała konsumpcję.

W I półroczu 1999 roku produkcja żywca wołowego w wbc będzie o około 10, a w II półroczu o około 15% niższa niż w analogicznych okresach 1998 roku. Jeśli jednak eksport wołowiny i bydła rzeźnego również się zmniejszy, to wzrost cen bydła nie będzie tak duży, jakiego by można oczekiwać po znacznym spadku jego podaży.

Spadek cen owiec w 1998 roku spowodował kolejną redukcję ich chowu. W grudniu 1998 roku pogłowiu owiec zmniejszyło się o dalsze 10%, w tym maciorek owczych aż o 18%. Ocenia się w związku z tym, że również w 1999 roku pogłowiu owiec będzie istotnie mniejsze.

W ciągu pierwszych trzech kwartałów 1998 roku eksport mięsa, przetworów i żywca rzeźnego nadal zwiększał się, choć w wolniejszym tempie niż w poprzednim roku. Dlatego też mimo głębokiego załamania się tego eksportu w IV kwartale, w skali roku wyniósł on w ekwiwalencie mięsa 385 tys.ton i był o 22 tys.ton większy niż w 1997 roku. Import zwiększył się ze 113 tys.ton w 1997 roku do 130 tys.ton w 1998 roku. W rezultacie dodatnie saldo obrotów handlu w tym zakresie wyniosło 255 wobec 250 tys.ton w 1997 roku. Załamanie eksportu

natychmiast jednak zachwiało krajowym rynkiem mięsa, zwłaszcza wieprzowiny, którą eksportowano głównie na rynki wschodnie.

W II półroczu 1998 roku eksport mięsa wieprzowego i przetworów wyniósł 73 tys. ton i był niższy niż w II półroczu 1997 roku o 85 tys. ton, tj. o 54%. Jednocześnie w okresie tym większy był import o 23 tys. ton niż w II półroczu 1997 roku. Spadek eksportu dodatkowo spiętrzając podaż wieprzowiny na rynku, wpłynął depresyjnie na jej ceny, szczególnie zaś żywca wieprzowego. Podobna sytuacja występuje w I półroczu 1999 roku. Również i w tym okresie bardzo niski eksport wieprzowiny przyczynia się do utrzymywania się niskiego poziomu cen trzody, mimo dużych zakupów interwencyjnych. W okresie luty-kwiecień zakupiono 86 tys.ton półtuszy wieprzowych a do końca czerwca zakupy te wzrosną do około 120-130 tys.ton i będą przeszło dwa razy większe niż w I półroczu 1998 roku.

Eksport wołowiny w II półroczu 1998 roku, wynoszący około 50 tys. ton, zdołał utrzymać się na poziomie poprzedniego roku. Jednakże w I półroczu 1999 roku eksport ten, który w I półroczu 1998 roku wyniósł 82 tys. ton, prawdopodobnie będzie znacznie mniejszy, co jednak też nie zakłóci rynku żywca wołowego, gdyż spadnie w tym okresie jego podaż.

Załamanie eksportu znalazło swój wyraz w rozwoju sytuacji przemysłu mięsnego. Do sierpnia notowano stały, dość wysoki wzrost zarówno ubojów przemysłowych jak i produkcji przetworów mięsnych. W ostatnich miesiącach 1998 roku i w pierwszym kwartale 1999 roku uboje przemysłowe dalej wzrastały, natomiast produkcja przetworów malała. Odpowiednio do tych tendencji zmieniały się wyniki finansowe sektora. Były one wysokie w I półroczu ub. roku, a pod koniec roku rentowność obniżyła się ponad dwukrotnie (z 1,8 do 0,5% wartości sprzedaży). Najwyższe straty zanotowano w grupie liderów

sektora, o dużym udziale eksportu w sprzedaży.

W wyniku wzrostu produkcji, a następnie załamania eksportu, sytuacja na rynku mięsa w 1998 roku i w I półroczu 1999 roku kształtowała się z punktu widzenia konsumpcji wyjątkowo korzystnie.

W grudniu ub.roku ceny mięsa, przetworów i podrobów były o 3% niższe niż w grudniu 1997 roku, a realnie o około 10%. Przedtem nigdy nie wystąpiło takie zjawisko. Skutkiem takiego rozwoju

cen był wzrost spożycia mięsa i podrobów, a mianowicie z 61,7 kg w 1997 roku do 64,9 kg w 1998 roku, w tym mięsa wieprzowego z 35,4 do 37,6 kg i drobiowego z 12,4 do 12,9 kg. Spożycie wołowiny utrzymało się na poprzednim niskim poziomie 8,4 kg.

W I kwartale 1999 roku ceny detaliczne mięsa spadły o dalsze 1,5% w stosunku do grudnia 1998 i w czerwcu ich poziom będzie mniej więcej taki sam, jak w marcu. Można więc przypuszczać, że również w I półroczu 1999 roku

popyt na mięso jest większy niż w ubiegłym roku. Osłabienie bądź nawet wygaśnięcie wzrostu popytu może natomiast wystąpić w II półroczu br. W okresie tym ceny mięsa prawdopodobnie wzrosną o kilka procent, a więc mniej więcej do poziomu z grudnia 1997 roku, realnie będą jednak nadal niższe. Można więc przewidywać, że spożycie mięsa i podrobów w 1999 roku zwiększy się mniej więcej o 3 kg, tj. do poziomu 68 kg, w tym wieprzowego do 40 kg, tj. o dalsze 2,4 kg.

SUMMARY

In 1998 slaughter production of pork, beef and poultry (excluding variety meats and fat) amounted to 3000 thousand tons and was 8% higher than in 1997. Pork production increased by 8%, beef production by 35 and poultry production by 12%.

In 1999 the production of these three types of meat will be lower by 1% than in 1998. However in the first half of 1999 the production will be higher by 3% and in the second half lower by 5% in comparison with relevant periods of 1998. A further decline in meat production is forecast for the year 2000.

It is estimated that in the first half of 1999 slaughter production of pork will be higher by 6% than it was recorded in the first half of 1998. A decline of 5 and 10% in relation to relevant periods of preceding years, is forecast for the second half of 1999 and the first half of 2000 respectively. Decline in pork production and hog breeding earlier on, will result of export breakdown, low pork prices and finally low profitability of production that occurred at the end of summer 1998.

Due to high pork supply, procurement prices for live hogs in the second half of 1998 had been forecast to slope down by some 10-15% while they almost halved. Recorded in December 1998 procurement price reached 2,71 zł/kg and in January 1999 – 2,26 zł/kg. These prices were lower by 34 and 39% respectively than those observed a year ago. Besides protests, pork producers responded in contraction of hog breeding. Due to undertaken intervention activities, pork procurement prices rose up to 2,90 zł/kg in February 1999 and 2,80 zł in consecutive month.

Intervention activities had remarkable impact on the improvement of the situation on meat market. However price level shaped afterwards was not sufficient to ensure profitability of hog production. Thus the producers continued to contract hog breeding. At the end of March 1999 the number of piglets and

sows in production was lower than a year ago by respectively 1,8 and 6,4%, while hog number was significantly higher. These hogs are going to be sold off in forthcoming months. Forecast total number of pigs in production at the end of July 1999 will be lower by 3-5% than a year ago will total 18,2-18,6 mill.

Cattle herd in June 1998 was lower by 5% than in 1997. A further decline of 5% is forecast for 1999. The decline concerns beef cattle, which production profitability has been decreasing year by year. Live cattle prices have reminded at the same level since 1995, which means gradual decline in real terms. The supply significantly exceeded demand.

In the first half of 1999 production of slaughter beef will be lower by some 10% and by 15% in the second half of 1999. However, if beef and live cattle exports decline, the prices will not rise as high as it would result from decline in supply.

Decline in live sheep prices in 1998 led to consecutive reduction in sheep herd. In December 1998 sheep herd declined by 10%, including 18% in case of ewes. A further, significant decline in sheep herd is forecast for 1999.

During first three quarters of 1998 exports of meat, meat products and live animals was growing but at a slower rate than in the previous year. Thus in spite of sharp breakdown that occurred in the fourth quarter, in 1998 meat exports totalled 385 thousand tons in terms of meat (22 thousand tons higher than in 1997). Meat imports increased from 113 thousand tons in 1997 to 250 thousand tons in 1998. Foreign trade balance amounted to 255 thousand tons versus 250 thousand tons in 1997. Due to export collapse the situation in meat market become volatile, particularly in case of pork, which used to be exported onto East markets.

In the second half of 1998 the exports of pork and pork products totalled 75 thousand tons and was by 54% lower than in the relevant period of 1997. Contem-

porary pork imports rose by 23 thousand tons. Due to decline in exports additional pork supply was channelled onto domestic market, which pushed down pork prices (particularly livestock prices). Similar circumstances persist in the first half of 1999. In spite of relatively large scope of intervention purchases, low level of pork exports keeps pork prices depressed. In the period of February – April '99 86 thousand tons of pork bellies were purchased within the framework of intervention activities. By the end of June of 1999 intervention purchases should double their scope recorded in the first half of 1998 and total approximately 120-130 thousand tons.

In the second half of 1998 beef exports totalled 50 thousand tons and reminded unchanged from the second half of 1997. In the first half of 1999 beef exports will remarkably decline from 82 thousand tons recorded in the relevant period of 1998. Although due to forecast decline in beef supply it will not have major influence the situation in the market.

Export collapse found it's reflection in the situation of meat processing industry. Continuous and relatively high growth in industry slaughters and the production of meat products was recorded by August of 1998. Then while in the last months of 1998 and in the first quarter of 1999 industry slaughters kept growing, the production of meat products was declining. Economic results of meat processing industry deteriorated in line with these tendencies. While in the first half of 1998 the industry was in good economic condition, the profitability decreased by more than two times (from 1,8 to 0,5%) at the end of the year. The highest level of losses was recorded in the group of leading companies, with large share of exports in total sales.

Regarding consumers the situation in the market in 1998 and in the first half of 1999 was very reasonable. It was caused by rise in production and export breakdown.

In December 1998 for the first time in the 90's, retail prices of fresh meat and processed meats were lower by 3% than a year ago. Reflecting price developments the consumption of meat and meat products increased from 61,7 kg in 1997 to 64,9 kg per capita in 1998 including pork from 35,4 to 37,6 kg per capita, poultry from 12,4 to 12,9 kg per

capita. Beef consumption remained unchanged at low level of 8,4 kg per capita.

In the first quarter of 1999 retail meat prices declined by 1,5% in comparison with December 1998 and should remain stable by the end of June 1998. Thus estimated demand for meat in the first half of 1999 is higher than in the previous year. Growth in demand for meat

may slow down or even terminate in the second half of 1999. Meat prices forecast for this period will increase by few percent up to the level from December 1997, however they will remain lower in real terms. Per capita consumption of meat and meat products in 1999 will increase by 3 kg to 68 kg, including rise in pork consumption by 2,4 kg to 40 kg.